

Sprengkop met vijver bij de Oorsprongbeek.

Tekening van J.J. Cremer (1827-1880).

Tekening met potlood en penseel van 35,5 bij 51 cm. Gesigneerd: links onder met J.J.Cr.
Ongedateerd.

Verblijfplaats in particuliere collectie Arnhem.

De tekening is geëxposeerd geweest op de Cremer tentoonstelling in april 2018 te Driel.

Een recente foto van de Sprengkop in Oosterbeek:

Oorsprongbeek (Tekst afkomstig van de Bekenstichting).

Op de Zuid-Veluwe ten westen van Oosterbeek, stroomt de Oorsprongbeek. Het is een bronbeek die later door sprengen is vergroot. De beek ontspringt hoog op de stuwwal en stroomt door een bebost, parkachtig gebied met een verval van 35 meter naar de Neder-Rijn. In de beek bevindt zich een groot aantal stuwtejes, watervallen en vijvers die begin 19e eeuw zijn aangelegd.

In de bovenloop stonden rond 1700 twee kruitmolens, de 'Bovenste molens op De Oorsprong', waar buskruit werd vervaardigd. Later stond hier een papiermolen. Eén van de watervallen viel in een

'grotwerk', een huisje waar de beek hoog door stroomde en aan de voorkant in een breed gordijn van water uiteen viel. In het zogenaamde grothuisje kon je onder de beek doorlopen en door de waterval naar buiten kijken. Ten westen van de beek stond hier de uitspanning 'De Oorsprong', in de 19e eeuw een geliefde plek om wat te drinken. In 1910 werd door tuinarchitect Leonard Sprenger het park ingrijpend veranderd. De loop van de beken veranderde en de uitspanning werd, tot verdriet van de bezoekers, gesloten. Bij het landhuis is in 1930 een zwembad aangelegd. Het is er nog steeds. Het is een bijzonder zwembad, want het wordt gevoed met water uit de beek dat wordt opgewarmd door de zon. Voordat het in de baden komt, stroomt het in grote slingers oppervlakkig af om op te warmen. Uiteindelijk stroomt het zwembadwater weer in de beek.

www.jacobcremer.nl

Laatst bijgewerkt: 24 september 2023.